2 / 2015

Kámenský občasník č. 27

Obec Kámen,
místní části Kámen, Nízká Lhota, Nový Dvůr

Slovo starosty

Dnešní číslo je z velké části věnováno odpadům. Je o nich nová vyhláška, nově se bude třídit bioodpad a železný odpad, přibudou kontejnery. Trend je jasný, bude se více třídit. Kámenští podle mého názoru třídí dobře a rád bych je za to pochválil. Ale ne všechny. Ten, kdo chce s čarodějnicemi pálit matrace a prošívané deky, si pochvalu nezaslouží. A jsou i tací – viz obrázek výše.

Výběr ze zápisu ze 6. zasedání zastupitelstva obce 12. 3. 2015

Přítomno 7 členů zastupitelstva obce: *podle prezenční listiny*
Hosté: *Josef Roubík, Jan Tomášek, Irena Cihlářová*
Zapisovatelka: *Ing. Zlata Vobinušková*
Ověřovatelé zápisu: *Jan Král, Pavel Podsklan*

Ad 3. Kontrola závěrů 5. ZZO:

- *Předkupní právo - nelze ukončit, jelikož parcely byly změněny*
- *Vodojem v Novém Dvoře - pozemek je zapsán do katastru nemovitostí*
- *Kaple P. M. Bolestné - starosta obce poslal na KÚ Kraje Vysočina kladné stanovisko ZO o spoluúčasti na obnově mobiliáře kaple*
- *Pronájem parkoviště - záměr před schválením o pronájem parkoviště v obci je umístěn na úřední desce*
- *Ředitelka MŠ - proběhlo ústní jednání zastupitelů obce s paní Dagmar Mikešovou, jejímu návratu do funkce ředitelky MŠ nic nebrání a její jmenování má platnost do roku 2018*
- *Centrum LADA Pacov - smlouva o finančním daru je připravena k podpisu*

Ad 4. Byla uzavřena smlouva s panem Josefem Pavelcem na likvidaci bioodpadu. Ing. Marek Pavelec pro obec vyřizuje dotaci na nákup kontejnerů na bioodpad. Starosta uzavřel dohodu o budoucí spolupráci na svoz bioodpadu dle potřeby s obcí Dobrá Voda. Sběr kovů bude obec Kámen řešit buď jednorázovými svozy, nebo se uzavře smlouva s firmou Kovošrot FeMi - centrum Pacov s. r. o.

Ad 5. Žádost o dotaci v programu POVV 2015 na obnovu asfaltového povrchu cest v obci je podána a čeká se na její vyřízení.

Ad 6. Starosta seznámil zastupitele s důležitými body jednání Mikroregionu Stražiště.

- *Změna v rozpočtových opatřeních*
- *ZO pověřilo starostu obce schvalováním rozpočtových opatření do 500.000,- Kč.*
- *Obec Dobrá Voda byla přijata do Mikroregionu Stražiště*
- *Členský příspěvek obce Kámen činí 7.500,- Kč/rok 2015*
- *Obec Kámen se zapojila do grantového programu Naše školka 2015 na zlepšení podmínek předškolní péče v oblasti stravování a hygieny. Žádost o dotaci se týká výměny oken a rekonstrukce podlah v jídelně a kuchyni v MŠ Kámen.*
- *HZS Kraje Vysočina chystá v Pacově dne 19. 3. 2015 školení zaměřené na řešení mimořádných událostí a krizových situací. Za obec Kámen se školení zúčastní Zlata Vobinušková.*

Ad 7. Starosta informoval o dokončeném prodeji dřeva z těžby topolů v aleji k Lipí v hodnotě 251.000,- Kč. Obdržené finance obec zpět investuje na následnou výsadbu ovocných stromů a jejich ochranu před okusem a vývratem. Za odvoz dřeva obecním pracovníkem schválilo ZO účtovat 200,- Kč na 1 vůz. ZO dále schválilo odfrézování pařezů a uložilo starostovi kontaktovat specializovanou firmu. Výsadba stromů z velké části proběhne již letos na jaře ve spolupráci s Ing. M. Paclovou. Svépomocí bude vysazeno cca 75 stromů.

Ad 8. Starosta seznámil zastupitele se záměrem zušlechtit obecní pozemek č. 736 díl 2 (sad pod kaplí). ZO schválilo záměr zkultivovat obecní pozemek pod kaplí, vykácet náletové dřeviny a následně usadit lavičky.

Ad 9. Starosta podal zprávu o žádosti VOD Kámen o zajištění lepší průjezdnosti obecní cesty - alej od letiště k Dobré Vodě – pro těžké stroje VOD Kámen vykácením náletů, které zasahují do cesty.
ZO schválilo náletové porosty vykácet. Pan Škrleta jednotlivé úseky ke kácení vyčlení občanům, příp. VOD Kámen.
Ad 10. Starosta obce informoval o nutnosti opravy sloupků plakátové plochy u zastávky. Opravu zajistí Jaroslav Škrleta.
Ad 11. Starosta podal zprávu o poškození vstupu do budovy OÚ. Pojistná událost je zdokumentovaná, nahlášená na ústředí pojišťovny a čeká se na vyřízení. Opravu již provedl pan Škrleta.
Ad 12. Různé

a) *Oprava osvětlení na přechodu pro chodce*
Starosta podal zprávu o opravě osvětlení na přechodu pro chodce firmou LED lights consulting s. r. o.

b) *Nabídka na nákup zametacího stroje*
Starosta obce obdržel nabídku pana Hodiny na nákup komunální techniky – zametacího stroje.
ZO kvůli nízké využitelnosti v obci zamítlo nákup zametacího stroje.

c) *PRVKÚK*
ZO písemně zpracuje připomínky a návrhy na doplnění aktualizovaného Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina.

d) *Pojistné plnění*
Hasičská vzájemná pojišťovna po posouzení uznala pojistnou událost a provedla pojistné plnění týkající se rozhlasu, do kterého uhodil blesk.

e) *Oprava vodovodní přípojky v budově OÚ*
Opravu provede pan Jan Zíka.

f) *Chodník k družstvu*
Obec plánuje opravu chodníku směrem k bramborárně. Osadí se obrubníky a použije se nový škrábaný asfalt.

g) *Kontrola MŠ Kámen*
Předsedkyně kontrolního výboru Zlata Vobinušková seznámila přítomné se zprávou kontrolního a finančního výboru o kontrole v MŠ Kámen. Při kontrole hospodaření mateřské školy nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Ad 13. Po projednání všech bodů 6. zasedání ZO proběhla diskuse zastupitelů.

Výběr ze zápisu ze 7. zasedání zastupitelstva obce 9. 4. 2015

Přítomno 7 členů zastupitelstva, podle prezenční listiny, hosté 0
Zapisovatelka Ing. Zlata Vobinušková, ověřovatelé zápisu: Hana Markvartová, Jaroslava Přibylová

Ad 3. *Kontrola závěrů 6. ZZO:*

- *Odpadové hospodářství – viz bod č. 4*
- *POVV 2015 – viz bod č. 9*
- *Alej k Lipí – viz bod č. 10*
- *Sad pod kaplí – viz bod č. 11*

- *Alej od letiště k Dobré Vodě – práce jsou téměř hotové, náletové dřeviny vykáceny, probíhá dočištění.*
- *Sloupky u plakátové plochy jsou opravené.*
- *Vstup do OÚ opraven – je třeba urgovat vyřízení pojistné události v pojišťovně.*
- *Oprava osvětlení na přechodu pro chodce je hotová.*
- *Chodník k družstvu – realizace dle počasí.*

Ad 4. *Starosta informoval o nutnosti vydat obecně závaznou vyhlášku o odpadech. ZO se usneslo vydat* ***vyhlášku č. 01/2015*** *o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce Kámen.*

Ad 5. *Starosta podal zprávu o výběrovém řízení na pronájem parkoviště v Kámeně na turistickou sezónu 2015. Do soutěže se přihlásil jediný zájemce, a to Josef Dvořák, se kterým bude uzavřena smlouva o pronájmu parkoviště.*

Ad 6. *Zastupitelka Zlata Vobinušková konzultovala potřebu pořízení povodňového plánu obce s Ing. Pavoukovou z Krajského úřadu Kraje Vysočina. Povodňové riziko je v obci Kámen i jejích místních částí velmi nízké. ZO rozhodlo nepořizovat povodňový plán.*

Ad 7. *V Pacově se uskutečnilo školení zástupců obcí zaměřené na řešení na mimořádných událostí a krizových situací. Za obec Kámen se zúčastnila Zlata Vobinušková a seznámila zastupitele s nejdůležitějšími body:*

- *Úkoly ochrany obyvatelstva zajišťují obce a HZS, obecní úřad organizuje přípravu obce na mimořádné události, podílí se na provádění záchranných a likvidačních prací s integrovaným záchranným systémem, zajišťuje varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím.*
- *Kontrolu dokumentace požární ochrany provádí obec jedenkrát ročně.*
- *Je důležité průběžně seznamovat občany s možnými ohroženími - přes webové stránky a úřední desku.*
- *Informace k požární ochraně, ochraně obyvatelstva atd. jsou dostupné na webové stránce www.hasici-vysocina.cz*
- *Je možné navázat větší spolupráci obcí s Policií ČR.*
- *Aktuální informace a dokumentace k povodním jsou k dispozici na internetovém portálu www.povis.cz*

Ad 8. *Starosta obce seznámil zastupitele s novým nařízením vlády o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstev. ZO schválilo zvýšení odměn členům zastupitelstva.*

Ad 9. *V rámci POVV 2015 bylo osloveno 6 firem, které se mohou přihlásit do zjednodušeného výběrového řízení na opravu asfaltových ploch místních komunikací v Kámeně. Jedná se o tyto plochy:*

- *chodník a zpevněná plocha u MŠ*
- *oprava místní komunikace podél silnice I/19 u Daňků*
- *oprava komunikace u hasičské zbrojnice*

ZO schválilo zjednodušené výběrové řízení, které provede komise složená ze zastupitelů obce. S vítězem výběrového řízení bude uzavřena smlouva o dílo.

Ad 10. *Starosta informoval o odfrézování pařezů v aleji k Lipí. O výsadbě stromů se nadále jedná s Ing. Paclovou. Část obecního pozemku u aleje bude geodeticky zaměřena a poté zalesněna – osázení smrky provede obecní pracovník pan Škrleta.*

Ad 11. *Starosta podal zprávu o průběhu úprav v sadu pod kaplí.*

Ad 12. *Různé*

a) *Kulturní výbor v čele se zastupitelkou Jaroslavou Přibylovou podal žádost o finanční příspěvek na akci Vítání jara, které se bude konat 16. 5. 2015 v restauraci Pod hradem.*

b) *Starosta jednal s por. Ing. Zdeňkem Mlčochem z Dopravního inspektorátu Pelhřimov o potřebě vyměnit a doplnit dopravní zrcadla v obci. Akce bude realizována v dohledné době.*

c) *Starosta vyvolal jednání v Nízké Lhotě. V souvislosti s připravovaným zaměřením (digitalizací) map je nutné dořešit pozemkové rozpory mezi současnými mapami a realitou. Z tohoto důvodu bude 10. 4. 2015 uskutečněno jednání za účasti ředitele Katastrálního úřadu v Pelhřimově Ing. J. Kostkou, starosty obce Kámen a majitelů dotčených pozemků v k. ú. Nízká Lhota.*

d) *Dostavba domu manželů Šustrových na parcele p. č. 454/2, k. ú. Kámen u Pacova, se chýlí ke konci, po splnění všech náležitostí přidělí obec Kámen budově číslo popisné (113).*

e) *Starosta seznámil zastupitele s žádostí ředitelky MŠ Kámen Mgr. J. Krškové o udělení odměn pro pracovníky MŠ. ZO schválilo v plném rozsahu žádost ředitelky MŠ o udělení odměn.*

f) *ZO projednalo situaci ohledně dvou stavebních pozemků pana Vylíta. ZO rozhodlo, že v případě prodlení výstavby vstoupí obec Kámen do jednání o zpětném odkupu obou stavebních pozemků a uložilo starostovi obce písemně vyzvat pana Vylíta k vyjádření.*

Ad 13. *Po projednání všech bodů 7. zasedání ZO proběhla diskuse zastupitelů.*

Aktuality

- Hasičský bál předčil všechna očekávání. Jen se potvrdilo, že ta naše hospoda začíná být na podobné akce malá
- O lesní cestě v Jakší se dlouho nemluvilo. Cesta je vyrubaná, vyfrézovaná, ale zatím ne zcela zpevněná. Pracuje se na tom, použije se stavební odpad (zase jsme u odpadů), pomůže VOD, cesta bude konečně průjezdná.
- Na silnici I/19 se opravuje můstek přes Novodvorský potok, pak bude následovat oprava silnice do Leskovic a může začít příprava obchvatu. Pozemky budou s jedinou výjimkou (Tremčinský) vykoupeny, ten jeden bude vyvlastněn, příprava samotného obchvatu může brzy začít.
- Pouť byla letos chudší na atrakce, stánky i diváky, úměrně proměnlivému počasí
- Parkoviště bude stejně jako v minulých letech provozovat rodina Josefa Dvořáka
- Komu jsme hráli k narozeninám: Anežka Marešová, Kámen 63, Miroslav Martinec, Nízká Lhota 17, Jaroslav Pilský, Kámen 73, Bohumil Richtrmoc, Kámen 78, Jaroslava Přibylová, Kámen 26, Anna Kunstová, Kámen 14, Marie Cygánková, Kámen 59, Růžena Cihlářová, Kámen 28

Helena Králová - Tipy na správné třídění odpadu

Většina z našich občanů třídí odpad a snad všichni známe správné umístění jednotlivých druhů odpadu podle barev kontejnerů – modrý kontejner na papír, žlutý kontejner na plasty a nápojové kartony (jinde mohou mít sběr kartonů odděleně), bílý kontejner na čiré sklo a zelený kontejner na ostatní sklo.

Obecné rozdělení je jednoduché, ale mnoho z nás se jistě dostalo do situace, kdy jsme si nebyli úplně jisti, jak je to s umístěním konkrétního odpadu správně. V následujících řádcích snad najdete odpovědi na otázky ohledně třídění odpadů z domácností.

- kancelářské svorky z časopisů – Svorky není třeba odstraňovat. Při dalším zpracování papíru v papírnách jsou při rozvláknění a následném několikastupňovém třídění odloučeny.
- fóliové okénko z dopisních obálek – Do kontejneru na papír můžete vhazovat obálky celé. Při dalším zpracování papíru v papírnách jsou odloučeny. Pokud však vyhazujete obálku s ochrannou bublinkovou fólií, tak tu je potřeba odstranit.
- plata od vajíček a roličky od toaletního papíru – Nepatří do modrého kontejneru. Papír, z něhož jsou vyrobeny, byl již tolikrát recyklován, že se už dále nedají zpracovat recyklací.
- papírové kapesníčky – jsou sice z kvalitního papíru, po jejich použití ale do kontejneru na papír z hygienických důvodů nepatří. Odhoďte do směsného odpadu.
- účtenky z termopapíru – Patří do směsného odpadu, protože termopapír obsahuje plnidla, která brání rozvlákňovaní. Z toho důvodu ho nelze recyklovat.
- laminátový papír – Nepatří do papíru, ale do směsného odpadu. To samé platí o povoskovaném papíru.
- víčko a etiketa na PET lahvi – PET láhve můžete do kontejneru vhazovat s etiketou i víčkem. Obojí bude při dalším zpracování automaticky odděleno. PET láhve sešlápněte, nasaďte víčko a to již neutahujte!!! Nesešlápnuté láhve jsou objemné a tím zdražují přepravu, komplikují manipulaci a recyklace se tak stává nákladnější.
- umělohmotný uzávěr na nápojovém kartonu – Prázdný karton pouze vypláchněte vodou, stlačte a i s víčkem odhoďte do žlutého kontejneru (u nás je společný pro plasty i nápojové kartony).
- sešlapávání PET lahví a nápojových kartonů – Sešlapávaní, mačkání a kroucení těchto odpadů je velmi vhodné jak pro skladování, tak i následnou přepravu. Takto zmenšených odpadů se do kontejneru vejde cca 4x více.
- polystyren – Patří do žlutých kontejnerů na plasty.
- obal od oleje – Pokud obal od oleje pečlivě vymyjete teplou vodou s přípravkem na mytí nádobí, můžete jej vhodit do plastů. V případě, že tak neučiníte, vhazujte tento znečištěný obal do směsného odpadu. Olej totiž značně komplikuje následnou recyklaci tříděného odpadu.
- víčko na skleněné lahvi – Láhev vhazujte do kontejneru na sklo bez uzávěru. Etiketu není třeba strhávat.
- tabulové sklo – Vhazujte do zelených kontejnerů na směsné/barevné sklo

- zrcadlo, pozlacené sklo – Vhoďte do směsného odpadu. Pokovení dělá při tavení skla problémy. Rovněž autosklo, varné sklo, luxfery, keramika a porcelán nepatří do kontejnerů na sklo.
- použité dětské pleny - Ty patří, stejně jako papírové kapesníky a dámské hygienické potřeby, do černého nebo šedého kontejneru na směsný odpad.
- molitan - V menším množství jej můžete vhodit do směsného odpadu, ve větším množství patří do sběrného dvora.

Miloslav Daněk - Pár slov o přírodě Kámenska 18

Většinu čtenářů bych asi urazil, kdybych se jich zeptal, znají-li další zvláště chráněný druh žijící na Kámensku, totiž vlaštovku obecnou. Tento pták je mezi lidmi natolik populární, že jeho neznalost připustí jen málo kdo. Ovšem když se zeptám jaký je rozdíl mezi vlaštovkou a jiřičkou výsledek už bývá horší. Tito ptáci jsou si skutečně dost podobní a když k tomu přičteme ještě břehuli říční, rovněž z čeledi vlaštovkovitých, splete se hodně lidí.

Ve skutečnosti je rozeznání těchto druhů poměrně snadné. Vlaštovka má modročerný hřbet, výrazně vidličnatý ocásek, bříško trochu do rezava a rudohnědé skvrnky na hrdle. Jiřička má ocásek vykrojený jen mělce a spodek těla čistě bílý. Břehule se jí podobá, ale je menší, bříško má „špinavější“ a svrchu je tmavě hnědá nikoli černá. Také hnízda všech tří těchto druhů se liší. Vlaštovka si buduje miskovité hnízdo z bláta a slin nejraději uvnitř budov ve chlévech či průjezdech, jen zřídka na vnějších stěnách. Jiřička má hnízdo uzavřené až na vletový otvor a umístěné častěji zvenku na budovách. Břehule si pak vyhrabává hluboké nory v písčitých březích či ve srázech pískoven. V Rodinově u Kamenice jsem ji viděl dokonce obývat i starou slehlou haldu písku, zapomenutou po stavbě.

Na Kámensku jsem břehule nikdy nezastihl, zato vlaštovky a jiřičky jsou tu zatím doma. Píšu „zatím“ protože ačkoli mezi zvláště chráněné druhy patří jen vlaštovka, postupně z našeho okolí mizí oba tyto druhy.

Vlaštovky i jiřičky jsou přísně tažné, neboť jejich potravu tvoří především létající hmyz. Jsou vlastně doma spíš v Africe a k nám zaletují pouze kvůli hnízdění. V létě je u nás totiž den mnohem delší než v tropech a tak tu mohou během dne krmit mláďata déle a intenzivněji. Dlouhé přesuny přes Alpy a Středozemní moře ovšem přečkají jen silní jedinci. To je však přirozený výběr. Mnohem víc ptáky ohrožuje nedostatek hnízdních příležitostí. Chlévů, které bývaly pro vlaštovky pravým eldorádem, ve vesnicích valem ubylo a málo kdo je ochoten nechat je hnízdit, už s přihlédnutím k jejich nevalným hygienickým návykům, třeba doma na chodbě. Tak došlo k tomu, že mezi roky 1982 a 2003 poklesly jejich počty o plných 20 % a v současnosti bude tento stav ještě neutěšenější. Jiřičky jsou na tom zatím trochu lépe, ale necitlivé zateplování budov a modernizace fasád postihuje i je. Do budoucna tak hrozí, že se tito všeobecně známí poslové jara z našeho okolí docela vytratí, dřív než si stačíme vůbec všimnout. Pak už opravdu nebude příliš záležet na tom, jestli je mezi sebou opravdu rozeznáme.

Jaroslava Přibylová: Milí čtenáři!

Jaro je v plném proudu a počasí je opravdu aprilové. Pojďme tedy to jaro opět přivítat jako každý rok tradiční akcí Vítání jara, která tento rok proběhne 16. 5. 2015 v místní restauraci. Opět bude připravené občerstvení, na kterém se samozřejmě můžete podílet i vy. Rozmanitosti občerstvení se meze nekladou. K poslechu a tanci nám zahraje kapela Přespolanka. Budeme se opět bavit, tak jak se sluší a patří. Zavítejte tedy v hojném počtu. Pozvánka ve vaší schránce vám upřesní vše potřebné. Už teď se těšíme.

Plánujeme také výlet za kulturou. Jednalo by se o zájezd do Prahy, do divadla R. Brzobohatého na nějakou zajímavou divadelní hru či muzikál. Doufám, že vás tento nápad zaujme a pojedeme ve velkém počtu. Informace týkající se zájezdu vám dáme včas vědět.

Pár větami bych se chtěla vrátit k hasičskému plesu. Hlavně s velkým Díky, který je opravdu na místě. Hasičský ples začíná opět nabírat na síle. Děkujeme především všem hasičům a hasičkám, kteří se postarali o bezchybný chod této akce s bohatou tombolou, ale i s nezapomenutelným půlnočním překvapením. Všichni jsme se neskonale bavili.

Přejeme hasičům i hasičkám mnoho úspěchů v soutěžích. Děkujeme.

Zlata Vobinušková: Proměny parku na hradě Kámen

Jistě víte, že hradní park v současnosti prochází zevrubnou revitalizací. Je tomu už 40 let, kdy se naposledy kompozice parku řešila komplexně. Ale začněme od začátku.

Stavební vývoj hradu probíhal několik staletí. Stejně tak se měnilo i hradní okolí. Mohutná hadcová skála byla pro založení hradu přímo stvořená. Na nejvyšší části skály byl již v polovině 13. století vybudován dvoupatrový hradní palác - tzv. donjon. V průběhu 14. století byla k původnímu paláci přistavěna další tři obytná křídla chráněná mohutnou parkánovou zdí.

Hrad byl několikrát přestavěn. První velká rekonstrukce proběhla v 17. století Janem Kryštofem Malovcem, který nechal postavit jižní obytné křídlo a ve vstupní bráně zřídit zvonici. První zmínky o zahradě pocházejí z roku 1773, kdy hrad vlastnil František Karel Streit. Popsal, že kolem hradu se nacházejí hrubé náspy a příkopy, v nichž založil sad a kuchyňskou zahradu. V roce 1860 se majitelem hradu a velkostatku stal Václav Enis z Atteru a Iveaghe, který nechal prorazit skálou nový přístup k hradu z jihovýchodní strany a začal s přestavbou hradu v tehdy módním novogotickém stylu. V roce 1870 nový majitel hradu rytíř Raoul Dombrowski pokračoval ve stavebních úpravách hradu - nechal vedle zvonice vystavět novou zeď s bránou, na západní a severozápadní straně hradu založil nový park a na zahradě nechal vystavět nový skleník.

Posledním soukromým majitelem hradu a panství byl od roku 1916 pražský obchodník s provaznickým zbožím Antonín Fleissig, který velmi dbal na údržbu rozsáhlého hradního parku. Kolem celého parku nechal během dvou let vystavět kamennou zeď s plotem v délce asi 350 m. Jak správně předpověděl - i po 100 letech slouží zeď svému účelu. Na jižním svahu skály nechal zřídit alpinum. Park obohatil

výsadbou nových keřů, buxusů, růží a dalších okrasných květin. V roce 1948 byla bohužel Fleissigovi vyvlastněna zemědělská půda a v roce 1950 i hrad Kámen. Hradní park začal chátrat a zarůstat plevelem i náletovými dřevinami, zejména jasany, akáty a černým bezem. Nejpečlivěji bylo ošetřováno alpinum, ale i zde byla po r. 1966 údržba zanedbána a docházelo k postupnému vymizení vzácnějších druhů rostlin.

V souvislosti s probíhající rekonstrukcí samotného hradu v 60. a 70. létech 20. století, byl v roce 1973 vypracován návrh sadových úprav od Ing. Vítězslavy Ondřejové ze Střediska zahradní architektury Komunálních služeb MěNV v Bechyni. Významnou kosterní část zeleně v původním parku tvořily jilmy. Všech 45 jilmů však podlehlo zhoubnému onemocnění grafióza a musely být pokáceny.

Z původních stromů má dosud největší význam na jižní straně zahrady mohutný buk lesní červenolistý (*Fagus sylvatica purpurea*) a na jižní terase pod hradní skálou cypřišek nutkajský (*Chamaecyparis nootkatensis*) - neví se jistě, zda se nejedná o cypřišek Lawsonův (*Chamaecyparis lawsoniana)*. Nicméně oba stromy jsou od roku 2001 stromy památnými. Dále v parku najdeme jednu skupinu a několik solitérních jírovců maďalů (*Aesculus hippocastanum*) nebo vysoký smrk pichlavý (*Picea pungens*). Rekonstrukcí v sedmdesátých létech byly založeny pásy keřů, stěny a svah z tisů *(Taxus baccata)*.

Na podzim roku 2013 vypracovala Ing. Eva Jonešová projektovou dokumentaci Hrad Kámen - revitalizace parku. Realizace tohoto projektu byla zahájena koncem ledna 2015 a s tím se ze strany veřejnosti vynořilo mnoho otázek a názorů. Jak to tedy s hradním parkem vypadá?

Cílem celé akce je uvést park do stavu, který odpovídá požadavkům současného návštěvnického provozu hradu Kámen. Bylo navrženo ošetření (bezpečnostní řez) ponechávaných 25 stromů z důvodu zvýšení jejich vitality, prodloužení životnosti a zajištění provozní bezpečnosti. Kvůli špatnému a neperspektivnímu zdravotnímu stavu však bylo nezbytné pokácet 7 stromů. Jednalo se o akát bílý, jírovec maďal (2 stromy), náletovou lípu srdčitou a jasan ztepilý na skále a dvě douglasky tisolisté. Dále byly odstraněny i jiné náletové dřeviny na skalách - bez černý, šeřík. Zmizela taktéž vinná réva, broskvoň a zlatice prostřední, jelikož se z estetického a kompozičního hlediska do parku nehodily.

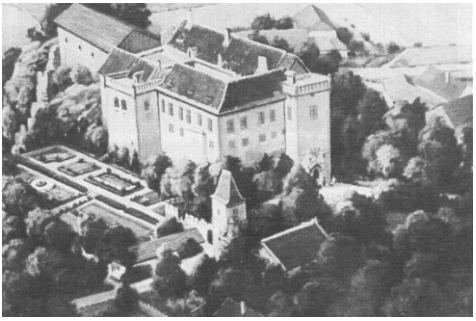
Nyní probíhá výsadba nových dřevin a přesadba nevhodně umístěných - např. záhonových růží. Celkem má být vysazeno 471 kusů dřevin – z toho 9 stromů (4 jehličnaté a 5 listnatých) a 462 keřů a polokeřů. Z jehličnatých stromů se jedná o borovice lesní, které jsou na našem území původními dřevinami a v dospělosti mají krásný habitus. Z listnatých stromů se již vysadil jírovec červený, který je odolný proti klíněnce jírovcové, dále květem i listy okrasný lyrovník tulipánokvětý, dub letní a dvě lípy srdčité.

V nejbližších dnech bude následovat regenerace trávníků na plochách poškozených kácením a pálením větví.

Z okrasných keřů a rostlin bude vysázen např. pustoryl věncový (nepravý jasmín), javor dlanitoklaný, hortenzie velkolistá, žlutě kvetoucí třezalka kalíškatá nebo mahónie cesmínolistá, která už dlouho roste před hradní zdí nedaleko Kunstů. V severní části parku se můžeme těšit na nové rododendrony a azalky.

Alpinum bude osázeno různobarevnými čilimníky a skalničkami, které kvetou v létě a na podzim, neboť tyto nejsou v alpinu nyní zastoupeny.

Kraj Vysočina na revitalizaci čerpá finanční prostředky v rámci Operačního programu Životní prostředí z Evropského fondu pro regionální rozvoj a ze Státního fondu životního prostředí ČR. Celkové výdaje projektu se předpokládají ve výši 556 tis. Kč. Dotace může dosáhnout až 75 %.

Hrad Kámen po roce 1870 s novogotickými prvky

Nové jezírko, nové cesty, mladé výsadby rododendronů, v pozadí douglasky - r. 1983

Projekt samozřejmě pamatuje na obnovu cestiček, schodišť a odpočívadel, na osazení laviček a odpadkových košů. Nicméně se na tyto technické záležitosti tato dotace nevztahuje a řeší pouze sadové úpravy. Proto se bude muset zažádat v jiném dotačním programu.

Revitalizace by měla být dokončena v září letošního roku, což by se mělo stihnout, neboť práce zatím probíhají dle plánu. Hradní park tedy výrazně změní svou tvář, bude rozmanitější a barvitější ☺

Na závěr mi dovolte malou pozvánku. O víkendu 13. a 14. června budeme na hradě opět pořádat akci nazvanou Víkend otevřených zahrad. Pro návštěvníky připravujeme komentované prohlídky parkem, panelovou výstavu, znalostní kvíz, malířskou dílnu a mnohé další. Srdečně Vás jménem hradního dívčího družstva zvu.

Monika Kotenová: Motokola a mopedy na hradě Kámen

V letošním roce jsou na hradě k vidění dvě unikátní výstavy. První z nich zaujme především něžnější pohlaví. Týká se historických kočárků, o kterých bude pojednáno v některém z příštích občasníků. Druhá výstava potěší milovníky motorismu, především jednostopých strojů. Vůbec poprvé v České republice se návštěvníkům naskytne možnost sledovat vývoj motokol a mopedů pomocí dochovaných exponátů. Ty jsou zapůjčeny ze soukromé sbírky Jana Čejchana.

Výstava je významně zaměřena na české výrobce, ale nechybí ani motokola a mopedy vyrobené v zahraničí. Nejstarším exponátem je jízdní kolo s pomocným

motorem Bezděz z roku 1922 - jediný dochovaný kompletní kus s původním lakováním. Předválečná motokola reprezentuje především kolekce podvozků od různých českých a německých výrobců s jednoduchými motory Sachs 98. Poválečné období zastupují mopedy značky Stadion (Československo), Rex Monaco (Německo), Beta Grillo Turismo (Itálie), Solex (Francie).

Celá výstava je situována v prostorách Starého paláce. Starý palác je součástí „trasy B“ (Expozice jednostopých vozidel). Výstavu tedy mohou shlédnout návštěvníci, kteří si zakoupí vstupenku na „trasu B“ a „trasu AB“ (Expozice bydlení a Expozice jednostopých vozidel).

Stručná historie motokol

Motokola byla a stále jsou nejlehčí a nejlevnější motorizované dopravní prostředky. Přestože vznikala paralelně s vývojem motocyklů, stojí motokola na okraji veteránských zájmů. Historie motokol je ještě starší než historie motocyklů, neboť první motocykly vznikaly z bicyklu a spalovacího motoru.

Ke zřetelnému oddělení motokol a motocyklů došlo ve 20. letech 20. století, kdy vzrůstala poptávka po levnějším dopravním prostředku, jelikož si motocykl a automobil mohl dovolit málokdo.

Za stoupající oblibu motokol mohl také fakt, že tehdejší platné právní předpisy byly k majitelům takových dopravních prostředků benevolentní. Motor nesměl přesáhnout hranici zdvihového objemu 100 ccm, a když měl malý motocykl ještě pedály sloužící k pohonu zadního kola, byl osvobozen od silniční daně, nepodléhal úředním záznamům, neměl tedy ani SPZ a směl jej řídit jezdec starší čtrnácti let bez řidičského oprávnění. Mezi nejoblíbenější výrobce motokol v předválečném období patřila v Československu Eska, Achilles, Terra a Premier, v Německu Wanderer, Phänomen, Diamant a Excelsior.

Trh s malými motocykly - motokoly ovládly ve 30. letech také firmy ČZ a Jawa. Roku 1932 představila zbrojovka motokolo ČZ 76 (Kaktus), které stálo na počátku sériové produkce motocyklů ve Strakonicích. O rok později se představil jeho nástupce, motokolo ČZ 98. Tyto stroje byly trnem v oku Jawě, která byla v polovině 30. let renomovaným výrobcem motocyklů a nic podobného ve svém výrobním programu neměla. V roce 1939 se zrodil v Týnci nad Sázavou stroj – Jawa 100 Robot splňující všechny legislativní podmínky kladené na motokolo, který měl blíž ke skutečnému motocyklu. Tedy přesně to, po čem všichni mladí motoristé toužili.

Po druhé světové válce pokročila technika natolik, že výkon stokubíkových motorů překračoval uvažované meze nejmenších vozidel. A tak byly ve většině evropských států předpisy pro vozidla využívající výhody z hledisek daní, věku jezdce a nezbytného řidičského oprávnění upraveny a vznikl moped. Už jeho název napovídá, že stále musel být vybaven pedály, které měly umožnit krátký dojezd i bez spuštěného motoru. Byla vypuštěna povinnost velkého průměru kol jako u předchozích motokol, ale především byla snížena hranice objemu motoru na 50 ccm. Nejslavnějšími československými mopedy jsou Stadion S 11, Stadion S 22 a Jawetta.

Od druhé poloviny 20. století se setkáváme s motokoly a mopedy různých výrobců i rozmanitých konstrukcí, které vedly k umístění motoru nad přední kolo nebo do středu zadního kola. Tyto odchylky byly přitom trhem přijaty pozitivně. Jako příklad uveďme motorová kola značky Velosolex, které mají motor umístěný nad předním kolem. V mateřském závodě ve Francii a ve filiálkách v jiných státech jich bylo vyrobeno přes osm milionů.

V dnešní době se nejen na českém trhu objevují stále nové a nové produkty od nejrůznějších výrobců. Kvůli stále přísnější legislativě a nárokům na výrobce jsou motokola na ústupu a začíná boom nejrůznějších elektrokol.

Necelé tři týdny dělí od sebe velikonoční koledníky na sněhu a rozkvetlé magnólie.

---

30. 4. 2015 - František Hofman, Helena Králová, Miloslav Daněk, Jaroslava Přibylová, Zlata Vobinušková, Monika Kotenová

foto František Hofman, Jan Čejchan, Helena Králová, archiv

Obec Kámen, 394 13 Kámen 2, http://www.obeckamen.cz , info@obeckamen.cz